

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

МОВНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ АКСІОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ ЛЮДИНИ

Колективна монографія

ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ
ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Том 6

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

МОВНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ АКСІОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ ЛЮДИНИ

Колективна монографія

ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ
ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

Том 6

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2023

УДК 81'37; 003; 81'22, 004.83:316.77

М 74

Рецензенти:

Леміш Н.Є. доктор філологічних наук, професор
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Толчеева Т.С. доктор філологічних наук, професор
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова (м. Київ)

Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(*протокол № 6 від 25 травня 2023 р.*)

Колектив авторів: Аладько Д.О., Деменчук О.В., Калініченко М.М.,
Константінова О.В., Кучма Т.В., Летюча Л.П., Мізін К.І., Павлова О.І.,
Павловська Л.О., Чеберяк А.М.

Мовна концептуалізація аксіологічного простору людини:
М 74 колективна монографія / кол. авт.; голов. ред. О.В. Деменчук. Рівне:
РДГУ, 2023. 161 с. (Історія та сьогодення філологічної науки; т. 6).
Linguistic conceptualisation of person's axiological space: Collective
work / auth.; O.V. Demenchuk (ed.). Rivne: RSUH, 2023. 161 p. (History and
Contemporaneity of Philological Science; v. 6).

У колективній монографії представлено розвідки, предметом аналізу яких є особливості мовної концептуалізації ціннісної картини світу. На матеріалі романських, германських та слов'янських мов (французька, англійська, німецька, польська, чеська, болгарська, українська) розглянуто низку актуальних питань, присвячених семантико-когнітивному моделюванню аксіологічного простору людини, дослідженню механізмів формування та реалізації ціннісних концептів у різноструктурних мовах, вивченню оцінних ситуацій у структурі тексту та дискурсу, висвітленню проблем методології лінгвістичної оцінки.

The collective work deals with the linguistic conceptualisation of the axiological worldview. Based on the Romance, Germanic and Slavic languages (French, English, German, Polish, Czech, Bulgarian, Ukrainian), the paper focuses on the topical issues related to the semantic and cognitive modelling of person's axiological space, the study of value concepts in contrastive and typological aspects, value-based situations in the text and discourse structures, linguistic evaluation methods.

УДК 81'37; 003; 81'22, 004.83:316.77

©Автори публікацій, 2023

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

ЗМІСТ

**КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ
В СЕМАНТИЦІ ОЦІННОЇ ЛЕКСИКИ**

<i>Деменчук О.В.</i> ОЦІННИЙ ФОКУС ПЕРЦЕПТИВНИХ НОМІНАЦІЙ	5
<i>Кучма Т.В.</i> ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ (НА МАТЕРІАЛІ АСОЦІАТИВНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ)	22
<i>Мізін К.І., Летюча Л.П.</i> ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПСИХОЛІНГВІСТИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ТА СОЦІОЛІНГВІСТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ: ЗІСТАВНО-ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ .	31

**ЦІННІСНІ КОНЦЕПТИ
В ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ**

<i>Аладько Д.О.</i> ОЦІННА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	58
<i>Павловська Л.О.</i> ЕКСПРЕСИВНО-ОЦІННА СЕМАНТИКА ВЕРБАЛЬНИХ ФОРМУЛ ПОБАЖАНЬ У РІЗНОСТРУКТУРНИХ МОВАХ	66

ОЦІННІ СИТУАЦІЇ В СТРУКТУРІ ТЕКСТУ ТА ДИСКУРСУ

<i>Константинова О.В.</i> АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ ІРОНІЇ В РОМАНІ ШОНА БАЙЗЕЛЛА «ЩОДЕННИК КНИГАРЯ»	99
<i>Чеберяк А.М.</i> КОНФРОНТАТИВНА СТРАТЕГІЯ ДИСКРЕДИТАЦІЇ В АСПЕКТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НЕГАТИВНО-ОЦІННОГО ВПЛИВУ	127

МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОЦІНКИ

<i>Калініченко М.М.</i> СЕМАНТИЧНІ МОДЕЛІ В ЛІТЕРАТУРНОМУ АНАЛІЗІ ТА АВТОРСЬКОМУ ПРАВІ	138
<i>Павлова О.І.</i> ЕПОНІМИ ЯК МЕТАОЦІННІ НОМІНАЦІЇ	146

**ЦІННІСНІ КОНЦЕПТИ
В ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ**

Аладько Д.О.

кандидат філологічних наук, доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

**ОЦІННА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ
ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З КОМПОНЕНТОМ-ЗООНІМОМ
В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ**

Мова є відображенням етнокультурних стереотипів, які корелюють з національною специфікою сприйняття світу. Мовні явища входять у коло етнолінгвістичних студій, які розглядають співвідношення національної мови та культури через взаємодію мовних та етнокультурних чинників та їх функціонування в житті спільноти (Жайворонок, 2006, с. 15).

Ключовою парадигмою сучасної лінгвістики став принцип антропоцентризму, мовні одиниці при цьому розглядаються та досліджуються як продукт народу-носія, етносоціуму, що породив мовний феномен як ключовий елемент національної культури. Ідея антропоцентричності мовознавства на даний час є загальноновизнаною, а людина виступає точкою початкового відліку при аналізі мовних явищ.

Принцип антропоцентризму проявляється в тому, що об'єкти оточуючого світу вивчаються передусім згідно їхньої ролі для людини, за їхнім призначенням в життєдіяльності, за їхніми функціями в процесі розвитку людської особистості та її удосконалення. Згідно з таким підходом в центрі аналізу мовної комунікації є мовленнєва система, що описує прояви діяльності людини. Сфера людини, тобто позначення емоцій, думок, видів діяльності є головною сферою фразеології; паремії також структуруються крізь призму антропоморфності (Norrick, 1985, p. 120).

У мові відображається взаємодія реальності та людини в різних аспектах, одним з яких є оцінний. Людина-мовець поділяє світ з точки зору його ціннісного характеру: добра та зла, користі та шкоди,

хорошого та поганого тощо. Цей вторинний поділ є соціально зумовленим і відображається в мовних структурах.

Оцінка як семантичне поняття означає наявність ціннісного аспекту значення мовних виразів, у яких суб'єкт оцінки висловлює своє ставлення до об'єкту оцінки.

Питання ціннісних орієнтацій досліджувались в логіці, де під оцінкою зазвичай розуміють судження про цінність. Проблема того, як розуміти цінність, є предметом аксіології, філософського вчення про природу цінностей, їх місце в реальності та про структуру ціннісного світу, тобто зв'язку різних цінностей між собою, з соціальними та культурними факторами і структурою особистості.

Оцінка як ціннісний аспект значення наявна в різноманітних мовних виразах. Вона може бути обмежена елементами меншими, ніж слово, а може характеризувати і групу слів, і ціле висловлювання. Про оцінну семантику говорять стосовно афіксів (*пес – песик*), слів (*хороший – поганий*). Існують цілі пласти лексики, що призначені для вираження оцінки. Це в першу прикметники та прислівники, які виявляють величезну різноманітність оцінної семантики.

Оцінка міститься в найменуваннях предметів та дій та в цілих висловлюваннях. Оцінка може даватися за різними ознаками (важливість / неважливість, правда / неправда), проте основна сфера значень, які зазвичай вважаються оцінними, пов'язана з ознакою добре / погано. Саме цей тип оцінки використовується у висловлюваннях про цінності.

Важливим є розрізнення оцінки у вузькому смислі слова, як відмінність за ознакою добре / погано, від кваліфікації взагалі, більш широкого поняття, куди входить як власне оцінка, так і певний перелік інших властивостей, в тому числі параметричних (великий / маленький, вузький / широкий тощо).

Оцінка, вочевидь, є універсальною категорією, навряд чи існує мова, в якій відсутнє уявлення про добре / погане. Проте у способах вираження оцінних значень різні мови виявляють свою індивідуальність. Це пояснюється в першу чергу тим, що оцінка належить до інтенціонального аспекту мови, де картина світу в свідомості носія мови ускладнена цілою низкою чинників. Можна припустити, що модальна рамка оцінки є також універсальною: так, при оцінці завжди тою чи іншою мірою присутні суб'єкт та об'єкт, у будь-якій мові оцінка означає наявність певної шкали та стереотипів, аксіологічних предикатів тощо.

Відмінності в різних мовах пояснюються не тільки особливістю власне семантичного складу, але й розмитим характером оцінних стереотипів. Ця особливість оцінки безпосередньо пов'язана з її прагматичним характером.

Оцінний характер є одним із головних показників фразеологічних одиниць і навіть вважається обов'язковим у їхньому семантичному наповненні. У сфері фразеології найбільш яскраво виражається національний спосіб світосприйняття. Вивчення семантики і внутрішньої форми фразеологічної одиниці дозволяє через усвідомлення смислових і питомих орієнтацій, зафіксованих у них, встановити особливості світобачення народу і реконструювати культурно-мовні архетипи, які розуміються як: культурні першообрази, уявлення-символи про людину, її місце в світі та суспільстві. Саме фразеологічні вирази становлять найбільший інтерес у цьому плані, адже вони безпосередньо відбивають позамовну дійсність і мають образно-символічну основу. Дослідження фразеології в аксіологічному аспекті дозволяє виявити специфічні риси менталітету нації, що зумовлені особливостями світосприйняття, системою моральних вимог, норм, цінностей і принципами виховання. У фразеологічному значенні знайшли вираження як культурні архетипи, так і сутнісні моменти географічної, геополітичної, господарчої, соціальної, політичної, релігійної, культурної реальностей, які виявили вплив на його формування.

Обов'язковість у фразеологічних одиницях експресивного, емотивно-експресивного або оцінного компонентів зумовлюється їх соціолінгвальною природою та значним прагматичним потенціалом фразеологізмів у комунікації. Так, ці одиниці, як продукти вторинного семіозису, є вторинними експресивними найменуваннями. А емоції та оцінка, особливо емоційна оцінка, вважається одним із важливіших принципів творення фразеологічної одиниці (Мізін, 2007, с. 9).

Різні прояви фізичного стану людини, її характеристики знаходять своє відображення у фразеологічному фонді мови. У числі таких фразеологічних одиниць англійської мови є й такі, що містять компонент-зоонім. Наприклад, людина, що має чудовий зір, метафорично порівнюється із твариною з гострим зором: *lynx-eyed* «with keen eyesight» (ТТЕМ, р. 58). Гострий зір у темряві, який притаманний котячим також стає основою метафоричного позначення людини: *cat-eyed* «able to see in the dark» (ТТЕМ, р. 290).

Зовнішність людини як частина її фізичного образу може викликати асоціацію із твариною, наприклад, порівняння з мавпою – *ugly as a dead monkey* (ТТЕМ, р. 59). Прикраси як елемент зовнішнього вигляду людини також метафорично відображені в зоонімічній сфері – *monkey-trap* «article or decoration to help a woman charm the man» (ТТЕМ, р. 59). до опису зовнішності людини віднесемо й лексичну одиницю *beaver-tail* «woman's hair style» (ТТЕМ, р. 60), яка дає найменування жіночій зачісці за допомогою образу частини тіла тварини. Людина ж з великими вухами асоціативно нагадує довговухого собаку: *hound-bred* «with long ears» (ТТЕМ, р. 109).

В іронічному аспекті зовнішність людини може бути порівняна з граціозністю та імпозантністю корови – *graceful /solemn as a cow* (ТТЕМ, р. 128) або її «стрункою» талією – *slender in the middle as a cow in the waist* (ТТЕМ, р. 128). Незграбна манера ходити також викликає асоціацію із коровою – *cow-footed* «of someone who wears out shoes one-sidedly» (ТТЕМ, р. 128); *cow-hocked* «thick-ankled, clumsy-footed» (ТТЕМ, р. 128). Ще однією твариною, яка асоціюється із непривабливою зовнішністю є свиня – *fat as a pig* (ТТЕМ, р. 138). Пряме порівняння із жабою також вживається для передачі ідеї зовнішньо непривабливої людини – *ugly as a toad* (ТТЕМ, р. 236). Жаба в англійській лінгвокультурі виступає ще й символом незграбності, що засвідчується стійким порівнянням *awkward as a ground-toad* (ТТЕМ, р. 236).

Так, людина, яка має добрий апетит може бути метафорично позначена як *a tiger for having appetite for something* (ТТЕМ, р. 58). Якщо ж людина знаходиться в стані алкогольного сп'яніння, вона викликає в оточуючих асоціацію з мавпою: *drunk/wise as an ape* (ТТЕМ, р. 58). Цей же вираз торкається й розумових здібностей людини, психоментальний стан знаходить своє відображення і в іншій «мавпячій» метафорі: *gorilla* «stupid, savage ruffian» (ТТЕМ, р. 59). Ще одним із способів виразити негативне ставлення до розумових здібностей людини є метафорично порівняти її розум із курячим: *hen-brained/hen-headed* «witless» (ТТЕМ, р. 147).

Неабияка фізична сила людини актуалізується у зооморфній метафорі *bear-hug* «an embrace with both arms where the victim is strained to the breast by main strength» (ТТЕМ, р. 59) використовуючи образ ведмежих обіймів як еталону сили. Ще однією метафорою на позначення фізичної сили є лексична одиниця *bull-moose* «very large, strong man» (ТТЕМ, р. 60).

Сильним, товстим в англійській фразеології є бик, про що свідчать варіації стійкого народного порівняння *fat, strong as a bull* (ТТЕМ, р. 126). Ще однією твариною, яка стереотипно є сильною та відповідно багато їсть, є кінь. Цей образ реалізується у стійкому народному порівнянні *eat/work like a horse* (ТТЕМ, р. 115).

Хропіння та сопіння людини підчас сну викликає порівняння із свинею: *sleep like a pig/pigs/swine* «soundly and noisily» (ТТЕМ, р. 138).

Блискавична, швидка реакція та рух людини позначається за допомогою порівняння із твариною, що відома своїми швидкими рухами – ящіркою: *fast as a lizard* (ТТЕМ, р. 60). Швидкий рух, біг, фізична витривалість мисливського собаки стала підставою для стійкого порівняння *run like a long dog* (ТТЕМ, р. 109).

Фізичний стан холоду відображено у порівнянні з компонентом-зоонімом *cold as a polar bear's backside* (ТТЕМ, р. 59). Гаряча ж погода асоціюється із періодом, коли змії буквально «тануть» від спеки: *hot enough to melt snakes* (ТТЕМ, р. 60). Також вважається, що ніс собаки має завжди бути холодним, тому це стало основою появи стійкого народного порівняння *cold as a dog's nose* (ТТЕМ, р. 285).

Голод як несприятливий фізичний стан також позначається зоонімічним фразеологізмом, порівнюючи голодну людину з мисливським собакою: *hungry as a foxhound/grew* (ТТЕМ, р. 109). Голодна людина також порівнюється із вовком, що притаманно багатьом лінгвокультурам, в тому числі й англійській: *hungry as a wolf* (ТТЕМ, р. 247).

Характеристика фізичного стану людини за допомогою зооморфних метафор та фразеологічних зворотів із компонентом зоонімом реалізується в численних сталих виразах, які надають різноаспектний опис людини в її повсякденному бутті.

Зокрема зовнішні несприятливі умови, в яких перебуває людина, вербалізуються у фразеологічних зворотах *голодний як (мов, ніби / т. ін.) собака* (ФСУМ, с. 839); *змерз як собака* (ФСУМ, с. 839). Цікаво, що значення «холодно» може передано і за допомогою традиційного народного календарю та того ж образу собаки: *тремтіти як (мов, ніби і т. ін.) собака (пес) у пилипівку* (ФСУМ, с. 839).

Зима, несприятливі погодні умови, холод також є предметом опису ще одного фразеологізму, де людина асоціативно поєднується із мишею: *згинути як (мов, ніби / т. ін.) руда миша зимою* (ФСУМ,

с. 490). Цей сталий вираз також має у своїй семантиці компонент «напевне, неодмінно, обов'язково».

Цікавим є фразеологічна одиниця як *собаці* (*Сіркові, Сірку*) на *перелазі* (ФСУМ, с. 840) яка використовується на позначення поганих фізичних кондицій людини, хвороби чи іншої недуги.

За допомогою образу собаки реалізується й ідея швидкого одужання від подібних негараздів – *загойтися як* (*мов, ніби і т. ін.*) на *собаці* (ФСУМ, с. 840).

Людина, яка перебуває у незручному становищі (можуть бути реалізовані як фізична незручність, так і психологічна), може бути позначена за допомогою фразеологізму *сидіти як собака в човні* (ФСУМ, с. 839). Так само пряме значення «міцно триматися» і переносне від нього «дотримуватись певної ідеї, способу мислення» реалізується в одному фразеологізмі *триматися як собака за обгризену кістку* (ФСУМ, с. 839). Обидва сталі вирази використовують як основу образ собаки в певному фізичному стані для позначення фізичного стану людини із подальшим перенесенням в сферу психоментальних характеристик.

Ще одним прикладом негативних обставин, в яких перебуває людина, є небезпека, безвихідне становище. Такий стан знайшов відображення у фразеологічній одиниці *бути як* (*мов, ніби / г. ін.*) *миша у пастиці* (ФСУМ, с. 490).

Ідея перебування людини в незвичайних умовах (наприклад, коли не вмієш плавати, або щось подібне), що може призвести навіть до летального кінця реалізується у сталому виразі *жаба пити дасть* (ФСУМ, с. 288).

Фізична слабкість, безсилля людини позначається зворотом *муха крилом уб'є* (ФСУМ, с. 514). Фізична ж кондиція поганого зору реалізується у фразеологічному виразі *сліпа курка* (ФСУМ, с. 406). Поганий слух людини описується як *ведмідь на вухо наступив* (ФСУМ, с. 72). Значення неповороткості, фізичної незграбності людини реалізоване у вислові *як муха в сметані* (ФСУМ, с. 514).

Зовнішність та її опис вважаються також фізичними ознаками, тому фразеологічний зворот *як корові сідло* (ФСУМ, с. 391) ми також відносимо до цієї групи. Він має від'ємне, протилежне до прямого твердження значення «зовсім ні».

Іронічного значення «у яскравому, барвистому або багатому вбранні» набуває фразеологічний зворот *як пава* (ФСУМ, с. 602), що порівнює людину з барвистим птахом. Якщо ж людина жалюгідна на вигляд, про неї можуть сказати *як мокра курка* (ФСУМ, с. 406).

Людина з почервонілою шкірою (наприклад внаслідок сонячного опіку) асоціативно порівнюється з відвареним раком – *як рак* (ФСУМ, с. 730).

Певною мірою схожий сенс передається у сталому виразі *чепурний як свиня в дощ* (ФСУМ, с. 781), який вживається для повного заперечення змісту слова чепурний. Ще одним виразом з подібним значенням та тим самим компонентом-зоонімом є *виглядати як свиня в хомуті* (ФСУМ, с. 781) – «негарно, недоладно».

Розмір також є однією з фізичних характеристик. Фразеологізм *собака не перескочить* (ФСУМ, с. 838) використовується на позначення чогось великого, предметів, якими користується людина, тай й самої людини. Невеликий, малий розмір чого-небудь, у тому числі й людини невисокого зросту також може бути описаний за допомогою зоонімічного сталого звороту – *як (мов, ніби і т. ін.) собаки обгризли* (ФСУМ, с. 839) який до того ж має зневажливий характер.

В той же час маленький розмір об'єкту матеріального світу вербалізується через асоціацію з іншою твариною, де основою для порівняння стає саме невеликий розмір тварини – *миша не пролізе (не проскочить, не пробіжить і т. ін.)* (ФСУМ, с. 489).

Близькою до параметричних характеристик є і поняття густоти, що дає нам підставу класифікувати наступний фразеологізм як такий, що належить саме до цієї групи: *такий, що вовк не пролізе* (ФСУМ, с. 139) із значенням «надзвичайно густий». Теж саме значення передається і за допомогою іншого фразеологізму – *такий, що вуж не пролізе* (ФСУМ, с. 160).

Зазначимо також сталий вираз, який вербалізує значення «велика кількість, надзвичайно багато», де також використано образ собаки – *собаки не їдять* (ФСУМ, с. 839). Теж саме значення передається і фразеологізмом *кури не клюють* (ФСУМ, с. 406).

Водночас значення нестачі, недостатньої кількості, бідності може бути реалізоване за допомогою образу іншої тварини. Прикладом такого перенесення значення є фразеологічний зворот *як (мов, ніби і т. ін.) церковна миша* (ФСУМ, с. 490).

Цікаво, що ідея малої кількості, недостатності може вербалізуватись і за допомогою образу іншої тварини, яка в традиційній народній культурі є антагоністом миші – *як кіт наплакав* (ФСУМ, с. 378). Значення поганого матеріального стану відображено і у фразеологічному звороті *і кішки нема чим годувати* (ФСУМ, с. 378).

Також значення «без засобів існування, без підтримки» реалізоване у сталому виразі *як рак на мілкому* (ФСУМ, с. 730), що порівнює людину без грошей із раком, який не може жити в мілкій воді.

З ідеєю бідності певним чином пов'язаний і фразеологічний зворот на позначення голодної людини, який використовує образ вовка – *вовк кишки догризає* (ФСУМ, с. 139).

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що фразеологічні одиниці з компонентом-зоонімом в англійській та українській мовах використовуються для позначення оцінної характеристики буття людини у фізичному, психоментальному та соціальному аспектах. Перспективою подальшого дослідження є вивчення використання фразеологізмів із зоонімним компонентом для позначення інших сфер діяльності людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Жайворонок, В. В. (2006). *Знаки української етнокультури*. Київ: Довіра.
- Мізін, К. І. (2007). *Компаративна фразеологія*. Кременчук: ПП Щербатих О. В.
- Norrick, N. (1985). *How Proverbs Mean. Semantic studies in English proverbs*. Berlin: Mouton Publishers.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- ФСУМ: Білоноженко, В. М. (1993). *Фразеологічний словник української мови*. Київ: Наукова думка.
- ТТЕМ: Wilkinson, P. R. (1993). *A thesaurus of traditional English metaphors*. London, New York: Routledge.

Наукове видання

МОВНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ
АКСІОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ ЛЮДИНИ

Колективна монографія

Історія та сьогодення філологічної науки

Том 6

Academic Edition

LINGUISTIC CONCEPTUALISATION
OF PERSON'S AXIOLOGICAL SPACE

Collective work

History and Contemporaneity of Philological Science

Volume 6

Формат 60x84^{1/16}.

Папір офсетний. Друк ризографічний.

Гарнітура Century Schoolbook.

Авт. арк. 8,8. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12

тел.: (0362) 26-48-83

Друк: «ПараГраф+»

м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазеши, 6/8

тел.: (0362) 26-49-27